

maal har man henblift til Familien; jeg skal meget gjerne indrømme, at Familien har Forpligtelse i saa Henseende, og jeg kan tildeels tiltræde den Betragtning, som tager Hensyn hertil. Men paa den anden Side maa man vel lægge Mærke til, at dersom der ikke er Nogen af Familien, som villig vil hengive sig til at overtage et saadant Værgemaal og alle de dermed forbundne Ulemper, Besværligheder o. s. v., saa er det et stort Spørgsmaal, om man nu, da Familien har faaet en saa ringe Betydning i det politiske Samfund ligeoverfor Staten, som den har, ved Tvang bør paalægge en enkelt Mand at overtage Værgemalet, fordi han tilfældigvis er nærmest beslegtet med den Af-døde. Dette har længe staaet tvivlsomt for mig; men jo mere jeg erkjender, at Friheden bør skee Fyldest, og jo mere jeg lægger Mærke til, hvor mange Vanstueligheder der kan være forbundet med Værgemaal, desto mere er jeg kommen bort fra at gennemføre dette System i det Mindste strax, og desto mere er jeg kommen til at blive staaende ved lidt efter lidt at lade det blive gennemført gennem Bestem-melsen i § 1, og saa at see, hvorledes Samfundet vil vænne sig til Noget, som har været gammelt, men som nu vil være nyt.

Naar jeg nu tager Hensyn til de forskjellige foreliggende Forslag foruden Udvalgets Fleertals, som jeg har sluttet mig til, hovedsagelig af de Grunde, som jeg allerede her har nævnt, skal jeg, idet jeg gaaer det næste Forslag forbi, fordi det forekommer mig aldeles ikke at fyldestgjøre den Betragtningensmaade, som jeg for min Part troer, der bør gjøres gjældende, holde mig først til det, som gaaer løs paa at give Sagen i Communens Bolb. Dette Forslag indeholder efter sin egentlige Opfattelse ikke nogen Sandhed. De ærede Herrer, som have gjort Forslaget, gaae ud, sigte de, fra Familien og udtale, at de, som staae denne nærmest, skulle sørge for Efterladenskaberne; da nu Communen staaer Familien nærmere, end Staten staaer, er det Communen, der skal gjøre dette. Men dette indeholder, naar man gaaer til Amtscommunerne, ingen Sandhed; det indeholder knap nogen Sandhed ved Sognecommunerne ligesaa lidt som ved Bycommunerne, men aldeles ingen Sandhed ved Amtscommunerne. Amts-

communerne ere ikke mere i Familie med andre Folk i Amtet, end Staten er i Familie med Alle. De staae aldeles ikke paa et Standpunkt, som kunde henses til Familierelation, saa at Forslaget fra den Side, efter hvad jeg troer, ikke har en reel Grund at staae paa. — Der er en anden Grund, som er fremsført for dette Forslag, og er bleven meget stærkt betonet af det Medlem, som talte trediestidst for Forslaget (Schytte); det var den, at ved at overtage det til Amtsraadet at bestyre de efterladte Midler, vilde disse med den største Sikkerhed faae Anvendelse og Udbredelse i den Stedlighed, hvor de hørte hjemme. Men de Af-dødes efterladte Midler høre intetsteds hjemme, uden hvor det er fordeeligst for Arvingerne. Der er en fuldkommen Uret heri, foruden at der er den store Usandhed, at Nogen i Verden paa Grund af, at en Mand er død paa et vist Sted, skal have mere Afkomst til at faae Børnenes eller de Efterlades Penge at laane end den øvrige Verden. Saalænge det kan gjøres gjældende, at denne Betragtningensmaade staaer bagved det Forslag, bør man alene af denne Grund forkaste det, idet man ellers søres over til at have fulgt denne Anviisning i Hovedtrækkene. Det Medlem, som senere talte for Forslaget, begrunde det paa en noget lignende, men, jeg indrømmer det, paa en meget mildere, og om man vil, meget rigtigere Maade. Han ønskede, at der skulde være ligesom et forøget Antal af Pengeildespring rundt omkring i Landet, saa at den nærende Strøm kunde være tilstede overalt. Dette er haade ønskeligt og rigtigt, men det kan ikke her komme i Betragtning, idet vi nemlig ikke kunne bringe det Institut, som her skulde oprettes for hvert Amt, til at faae den Stikkelse, som det skulde have for at være et almindeligt Creditinstitut, og kun naar det er dette, vil det faae den Betydning for Amtet, som det ærede Medlem attraaer. Naar der skulde være smaa Laaneinstituter for Amtene, vilde det kun blive smaa Stridsinstituter for, hvem der kunde tilegne sig paa den bekvemeste Maade gennem Slægt og Bekjendtskab de Penge, som ere til Udlaan; de vilde derfor ikke komme til at udøve den befrugtende Virksomhed, som det ærede Medlem haaber paa. Dette, som vilde være meget ønskeligt, vilde be-